

II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

DECYZJE

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 20 maja 2008 r.

w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Królestwo Niderlandów na wsparcie i ułatwienie restrukturyzacji sektora ogrodnictwa (C 74/03 ex N 450/01)

(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 1847)

(Jedynie tekst w języku niderlandzkim jest autentyczny)

(2008/875/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag⁽¹⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami, oraz z uwzględnieniem tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

(2) W pismach z dni: 11 marca 2002 r., 15 lipca 2002 r., 17 grudnia 2002 r. i 21 października 2003 r., zarejestrowanych odpowiednio w dniach: 12 marca 2002 r., 18 lipca 2002 r., 26 grudnia 2002 r. i 25 października 2003 r., władze Królestwa Niderlandów przekazały Komisji szczegółowe dane.

(3) W piśmie z dnia 10 grudnia 2003 r.⁽²⁾ Komisja powiadomiła Królestwo Niderlandów o decyzji dotyczącej wszczęcia postępowania w odniesieniu do wyżej wymienionego zgłoszenia na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu WE.

(4) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽³⁾. Komisja zaprosiła zainteresowane strony do zgłaszania uwag w terminie jednego miesiąca. Nie otrzymała jednak od zainteresowanych stron żadnych uwag.

1. PROCEDURA

(1) W piśmie z dnia 27 czerwca 2001 r., zarejestrowanym w dniu 4 lipca 2001 r., Stałe Przedstawicielstwo Królestwa Niderlandów przy Unii Europejskiej poinformowało Komisję, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu WE, o udziale w spółce o ograniczonej odpowiedzialności w sektorze ogrodnictwa szklarniowego zajmującej się zakupem przedsiębiorstw i gruntów (zarejestrowanej pod numerem N 450/01).

(5) Dodatkowych informacji władze Królestwa Niderlandów udzieliły w piśmie z dnia 11 stycznia 2004 r., zarejestrowanym w dniu 21 stycznia 2004 r. W roku 2004 miały miejsce liczne spotkania między władzami Królestwa Niderlandów i przedstawicielami Komisji. W piśmie z dnia 18 maja 2005 r., zarejestrowanym w dniu 23 maja 2005 r., władze Królestwa Niderlandów zgłosiły ponadto uwagi związane ze wszczęciem postępowania.

⁽¹⁾ Dz.U. C 15 z 21.1.2004, s. 24.

⁽²⁾ C(2003) 4477 wersja ostateczna.

⁽³⁾ Zob. przypis 1.

II. OPIS ŚRODKÓW POMOCY

Charakterystyka środka

- (6) W roku 2001 Organizacja ds. Rolnictwa i Ogrodnictwa Królestwa Niderlandów (Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland – LTO) ⁽⁴⁾ oraz spółka z o.o. Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publiek Private Sector BV (OPP) ogłosiły zamiar założenia spółki Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Beheer BV (SGN). Działalność tej spółki obejmowałaby zakup przedsiębiorstw i terenów związanych z sektorem ogrodnictwa szklarniowego, tymczasowe zarządzanie nimi, a następnie sprzedaż w celu wspierania i ułatwiania restrukturyzacji w sektorze ogrodnictwa.
- (7) Po ustanowieniu spółki SGN organizacja Productschap Tuinbouw (PT) ⁽⁵⁾ Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Jakości Żywności (ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit – LNV), OPP i SGN założyłyby spółkę komandytową. W tej spółce komandytowej spółka SGN byłaby współnikiem aktywnym, a pozostali partnerzy – współnikami pasywnymi. Działalność spółki komandytowej obejmowałaby zakup przedsiębiorstw i terenów związanych z sektorem ogrodnictwa szklarniowego, tymczasowe zarządzanie nimi, a następnie sprzedaż w celu wspierania i ułatwiania restrukturyzacji w sektorze ogrodnictwa.
- (8) Do ustanowienia spółki komandytowej niezbędny był kapitał zakładowy. Wkład kapitałowy poszczególnych współników wygląda następująco:
- Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Jakości Żywności (za pośrednictwem Urzędu Gospodarki Gruntami Rolnymi – Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL)): 2 268 500 EUR; pożyczki podporządkowane, wartość rynkowa: 2 268 500 EUR,
 - PT ⁽⁶⁾: kapitał: 2 722 500 EUR; pożyczki podporządkowane, wartość rynkowa: 2 722 500 EUR,
 - OPP: kapitał: 4 991 000 EUR,
 - SGN: kapitał: 150 000 EUR.
- (9) Zwrot z wniesionego do spółki komandytowej kapitału oraz pożyczek podporządkowanych został ustanowiony na poziomie 15 % w gotówce w skali rocznej przez cały okres trwania projektu (15 lat). Dywidenda wypłacana jest współnikom corocznie. Zwrot z kapitału oraz dywidenda ustalane będą w odniesieniu do stopy rynkowej.
- (10) Spółka komandytowa oraz SGN zostały jakoby utworzone z myślą o wsparciu restrukturyzacji przestrzennej w sektorze ogrodnictwa szklarniowego. Celem restrukturyzacji jest bowiem skoncentrowanie gospodarstw szklarniowych na określonych obszarach, tak aby ułatwić sektorowi dopasowywanie się do wymogów związanych z planowaniem przestrzennym oraz trwałością środowiska naturalnego.
- (11) Działalność spółki komandytowej, na podstawie jej statutu, nie może obejmować czynności związanych z inwestycjami budowlanymi ani spekulacji mogących mieć wpływ na ceny gruntów. Na działalność spółki składać się mogą jedynie: zakup i sprzedaż nieruchomości oraz tymczasowe nimi zarządzanie. Zakup i sprzedaż gruntów oraz tymczasowe nimi zarządzanie przez spółkę komandytową i jej aktywnego współnika SGN muszą odbywać się z uwzględnieniem cen rynkowych. Statut spółki zabrania bowiem dokonywania zakupu i sprzedaży oraz tymczasowego zarządzania poniżej rynkowej ceny gruntów. Prywatne przedsiębiorstwa tego sektora nie są ani zobowiązane, ani zachęcane przez władze do podejmowania (szczególniej) współpracy ze spółką komandytową.
- (12) Według władz Królestwa Niderlandów przedmiotowy środek nie przyniesie podmiotom sektora ogrodnictwa żadnych bezpośrednich czy pośrednich korzyści mogących wpłynąć na konkurencję lub ją ograniczyć, ponieważ spółka komandytowa zmuszona będzie sprzedawać przedsiębiorstwa i tereny zawsze po cenie rynkowej, o ile będzie chciała utrzymać swą marżę zysku, zapewnić wykonalność projektu i kontynuować swą działalność.
- (13) Czas trwania środka wynosi 15 lat i nie można go łączyć z innymi środkami pomocy. Całkowity budżet przewidziany na ten środek pomocy wynosi 15 123 000 EUR.

Uzasadnienie wszczęcia postępowania

- (14) Komisja wszczęła postępowanie w odniesieniu do wymienionego środka pomocy, ponieważ otrzymane na jego temat ograniczone informacje nie pozwalały na ocenę zgodności tego środka z art. 87 Traktatu. W swej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wskazała informacje niezbędne do oceny, czy zgłoszony środek stanowi pomoc państwa, a jeżeli tak jest, czy pomoc ta jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.

⁽⁴⁾ LTO Nederland – organizacja zawodowa działająca w sektorze rolnictwa – jest podmiotem prawa prywatnego.

⁽⁵⁾ W rolnictwie i przemyśle rolnym w Królestwie Niderlandów, oprócz organizacji pozarządowych posiadających osobowość prawną, występuje jeszcze jeden rodzaj organizacji reprezentujących interesy sektora, tzw. *productschap* (sektorowa organizacja zawodowa o strukturze pionowej). Organizacje tego typu zajmują się przede wszystkim kwestiami dotyczącymi bezpieczeństwa żywności, dobrostanu zwierząt, jakości, wspierania obrotu i warunków pracy. Ich działalność obejmuje również wdrażanie europejskiego prawodawstwa. Rozporządzenia Productschap Pluimvee en Eieren (organizacji ds. drobiu i jajek) nakładające na producentów i inne przedsiębiorstwa opłaty w celu osiągnięcia celów określonych w tych rozporządzeniach, muszą zostać zatwierdzone przez ministra rolnictwa, środowiska i jakości żywności.

⁽⁶⁾ Wkład PT będzie finansowany wyłącznie ze środków własnych; na produkcję, przetwarzanie oraz wprowadzanie produktów ogrodnictwa do obrotu nie zostaną nałożone żadne opłaty parafiskalne.

- (15) Powiadomienie zawierało dane dotyczące powstania spółki SGN, która 50 % swego kapitału zakładowego pokryła jakoby ze środków publicznych⁽⁷⁾. Skarb państwa wniesie ponadto największy wkład do kapitału zakładowego spółki komandytowej. Wszczynając postępowanie, Komisja nie miała możliwości stwierdzić, czy przy ustalaniu udziału władz Królestwa Niderlandów został przeprowadzony test prywatnego inwestora, ani czy działania te mogły zostać wykorzystane do ratowania przedsiębiorstw w trudnej sytuacji. Z tego względu Komisja podtrzymała swoje stanowisko, zgodnie z którym wniesienie kapitału pochodzącego ze środków publicznych do spółki SGN oraz do spółki komandytowej mogło przynieść korzyść sektorowi ogrodnictwa szklarniowego, co oznacza przyznanie pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.
- (19) LTO-Nederland i OPP mają po 50 % udziałów w spółce SGN, będącej aktywnym współnikiem w spółce komandytowej. W przypadku wypracowania przez SGN zysków zostaną one równo rozdzielone między LTO-Nederland i OPP.

III. UWAGI KRÓLESTWA NIDERLANDÓW

- (16) W piśmie z dnia 18 maja 2005 r. Komisja otrzymała od władz Królestwa Niderlandów uwagi związane ze wszczęciem postępowania. Dodatkowe informacje zostały przekazane w piśmie z dnia 11 stycznia 2004 r. i w ramach wielu dwustronnych spotkań, jakie miały miejsce w roku 2004.
- (17) W piśmie z dnia 11 stycznia 2004 r. władze Królestwa Niderlandów przekazały następujące informacje:
- zarząd spółki SGN uściślił, że stosowanie mechanizmów leasingu zwrotnego przedsiębiorstw i gruntów jest wykluczone, co zostanie wyraźnie zaznaczone w umowach sprzedaży,
 - studium wykonalności dotyczące sprzedaży i restrukturyzacji przestrzennej zostało zrealizowane (przez firmę audytową Deloitte & Touche). Studium to zawiera obliczenia dotyczące rentowności polityki inwestycyjnej oraz oczekiwanego zwrotu,
 - zarząd spółki SGN wskazał i podkreślił fakt, że obliczenia i szacunki dotyczące oczekiwanego zwrotu zawarte w studium Deloitte & Touche posłużyły za podstawę do określenia zawartej w planie operacyjnym oczekiwanej stopy zwrotu z inwestycji w wysokości 15 % (zgodnej ze stopą rynkową).
- (18) Podczas spotkań dwustronnych władze Królestwa Niderlandów oświadczyły, że dywidenda w wysokości 15 % zostanie rozdzielona proporcjonalnie do ryzyka, jakie przejęli na siebie poszczególni współnicy. Podział ten wyglądałby następująco: 50 % dla OPP, 25 % dla PT i 25 % dla Ministerstwa Rolnictwa, Środowiska i Jakości Żywności.
- (21) Władze Królestwa Niderlandów potwierdziły, że spółka komandytowa jest „uczestnikiem” rynku. Biorąc pod uwagę, że, z zasady, pasywni współnicy nie mogą brać udziału w zarządzaniu spółką, obowiązki z tym związane wykonywać będzie SGN. SGN będzie również występować w imieniu spółki komandytowej.
- (22) Władze Królestwa Niderlandów wyjaśniły, że jeśli chodzi o zarządzanie spółką komandytową, działalność SGN ograniczać się będzie niemal wyłącznie do małych i średnich przedsiębiorstw. Wkład partnerów publicznych do spółki komandytowej obejmuje wyłącznie kapitał i pożyczki podporządkowane. Decyzje dotyczące inwestycji muszą opierać się na prognozowanym zwrocie, a za pomoc w ich podejmowaniu powinien służyć plan operacyjny. Biorąc pod uwagę, że działalność spółki jest realizowana na podstawie indywidualnych projektów, inni inwestorzy prywatni włączą się do niej na dalszym etapie. Oprócz kapitału i pożyczek podporządkowanych na ten sam cel nie można przyznawać żadnej innej pomocy.

(7) Środki w postaci kapitału i pożyczek podporządkowanych udzielonych przez Productschap Tuinbouw, Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publieke Sector b.v. oraz Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Jakości Żywności uznawane są za pomoc państwa. Productschap Tuinbouw jest podmiotem prawa prywatnego. OPP jest spółką zależną banku, należącego w całości do skarbu państwa.

(8) Partnerzy prywatni nigdy wcześniej nie podejmowali działań w zakresie restrukturyzacji. Nie zdawali sobie na przykład sprawy z tego, że działalność spółki ograniczona będzie do zakupu i sprzedaży gruntów oraz zarządzania nimi i że nie mogło być mowy o innych rodzajach działalności (inwestycyjnej). Ponadto, bardziej niż do wnoszenia wkładów kapitałowych, skłaniali się oni do udzielania pożyczek podporządkowanych. Do powstania spółki komandytowej niezbędny był również kapitał. Partnerzy publiczni mieli wystarczające doświadczenie w restrukturyzacji obszarów i terenów, znali również rynki, których to dotyczy.

- (23) Władze Królestwa Niderlandów oświadczyły, że celem spółki kapitałowej nie jest przyznawanie pomocy prywatnym przedsiębiorstwom, lecz wspieranie krajowej polityki w zakresie planowania przestrzennego i stworzenie sprzyjających warunków dla zrównoważonego rozwoju sektora ogrodnictwa szklarniowego na określonych obszarach. W tym celu spółka komandytowa zajmować się będzie zakupem i sprzedażą gruntów na strategicznych obszarach⁽⁹⁾. Sprzedaż i odsprzedaż gruntów i nieruchomości musi odbywać się z uwzględnieniem cen rynkowych, tak aby spółka komandytowa mogła wypracować zysk⁽¹⁰⁾. Spółka komandytowa nie inwestuje w przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji, wykluczone jest również zawieranie umów na zasadzie leasingu zwrotnego.
- (24) Ostatecznie władze Królestwa Niderlandów zapewniły również, że spełnione zostały wymogi związane z zasadami udzielania zamówień, poprzez fakt, że w zakupie gruntów i nieruchomości przez spółkę komandytową uczestniczą certyfikowani rzeczoznawcy, wartość zamówień znajdowała się będzie znacznie poniżej określonego w art. 7 dyrektywy 2004/18/WE⁽¹¹⁾ progu 206 000 EUR, a rzeczoznawca musi zostać wyznaczony w porozumieniu z drugą zaangażowaną w zakup lub sprzedaż nieruchomości stroną.

IV. OCENA ŚRODKÓW POMOCY

- (25) Spółka komandytowa i spółka SGN będąca w niej aktywnym wspólnikiem mają prowadzić działalność polegającą na zakupie gruntów i nieruchomości do wykorzystania w produkcji w ramach ogrodnictwa szklarniowego. Należy w pierwszej kolejności sprawdzić, czy objęcie przez państwo udziałów w spółce komandytowej i w będącej w niej aktywnym wspólnikiem spółce SGN może być uznane za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, a jeżeli tak, czy pomoc ta jest zgodna ze wspólnym rynkiem.
- (26) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu wszelka pomoc przyznana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca konkurencję lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (27) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich pomoc przyznana przedsiębiorstwu może wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłócać konkurencję, w przypadku gdy przedsiębiorstwo to wykonuje działalność na rynku otwartym na wewnątrzspółnotową wymianę handlową⁽¹²⁾. Spółka komandytowa oraz będąca w niej aktywnym wspólnikiem spółka SGN są aktywne na rynku nieruchomości, zajmują się w szczególności gruntami przeznaczonymi do produkcji ogrodniczej. W ramach obu tych rynków ma miejsce aktywna wewnątrzspółnotowa wymiana handlowa⁽¹³⁾.
- (28) Kapitał oraz pożyczki podporządkowane finansowane są z budżetu Ministerstwa Rolnictwa, Środowiska i Jakości Żywności (poprzez Urząd Gospodarki Gruntami Rolnymi – Bureau Beheer Landbouwgronden, w sumie 4 537 000 EUR), ze środków PT (5 445 000 EUR), OPP (4 991 000 EUR) oraz SGN (150 000 EUR). PT to instytucja publiczna ustanowiona na mocy prawa, OPP jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością należącą w 100 % do instytucji publicznych, a SGN spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, należącą w 50 % do OPP (pozostałe 50 % należy do prywatnej organizacji LTO Nederland). Biorąc pod uwagę strukturę zainwestowanego w spółkę komandytową kapitału, można uznać, że skarb państwa ma udziały w tej spółce komandytowej i że kapitał ten pochodzi, w części pośrednio, ze środków publicznych.
- (29) Przedmiotowy środek ma charakter selektywny, ponieważ zainwestowane środki przeznaczone są na zakup przedsiębiorstw i terenów związanych z sektorem ogrodnictwa, tymczasowe zarządzanie nimi, a następnie sprzedaż w celu wspierania i ułatwiania restrukturyzacji w tym sektorze. Działania te sprzyjają dalszemu rozwojowi sektora ogrodnictwa, jak również sektora produkcji ogrodniczej.
- (30) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu środek nie jest uznawany za pomoc, jeżeli nie uzyskano korzyści, bowiem w takim przypadku środek ten nie zakłócił konkurencji i nie wpłynął na wymianę handlową między państwami członkowskimi. W związku z tym, aby móc stwierdzić, czy sektory, których to dotyczy, skorzystały z pomocy, należy określić skutki przedmiotowego środka.

⁽⁹⁾ „Obszar strategiczny” to obszar, na którym spełnione są wszystkie warunki niezbędne dla prowadzenia działalności w zakresie ogrodnictwa szklarniowego (np. możliwość modernizacji, infrastruktura wodociągowa i drogową). Te warunki muszą zostać zapewnione przez strony trzecie, ponieważ ani spółka komandytowa, ani spółka SGN (aktywny wspólnik w spółce komandytowej) nie mogą podejmować się takich zadań.

⁽¹⁰⁾ Zysk realizowany jest poprzez zakup różnych działek, ich restrukturyzację i sprzedaż po wyższej cenie. Wszelki wzrost wartości wynika więc nie z wniesienia wkładu kapitałowego, lecz z lokalizacji i możliwości, jakie ona ze sobą niesie. Korzyść uzyskać można również dzięki ewolucji cen rynkowych.

⁽¹¹⁾ Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, (Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114).

(31) Zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie stosowania art. 92 i 93 (obecnie 87 i 88) Traktatu WE oraz art. 5

⁽¹²⁾ Zob. w szczególności wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 lipca 1988 r. w sprawie C-102/87, *Francja przeciwko Komisji*, Rec. 1988, s. 4067.

⁽¹³⁾ Grunty to towary zbywalne; wysoka wartość gruntów oraz możliwości inwestycyjne oraz eksploatacyjne przyciągają inwestorów operujących na rynkach europejskich lub światowych. Wewnątrzspółnotowy handel produktami ogrodnictwa osiąga wysokie obroty: w 2005 r. jego wartość wyniosła 7 099 mln EUR w odniesieniu do warzyw i 5 899 mln EUR w odniesieniu do owoców (Źródło: EUROSTAT).

dyrektywy 80/723/EWG w odniesieniu do przedsiębiorstw publicznych w sektorze wytwórczym⁽¹⁴⁾ (dalej zwanym „komunikatem z 1993 r.”) zastrzyk kapitału uznawany jest za pomoc, jeżeli ma on miejsce w okolicznościach niemożliwych do przyjęcia przez prywatnego inwestora działającego w normalnych warunkach rynkowych. Aby stwierdzić, czy środek ten przyniósł korzyść, należy przeprowadzić test prywatnego inwestora⁽¹⁵⁾.

- (32) Komisja podkreśla, że decyzja ta w żaden sposób nie przesądza o wynikach ewentualnych dalszych analiz przeprowadzanych przez Komisję w zakresie zamówień publicznych i przepisów, które je regulują.
- (33) Skutki zastosowania przedmiotowego środka należy zbadać na następujących poziomach: zastrzyk kapitału i udział skarbu państwa w spółce komandytowej, korzyść dla SGN, pozostali wspólnicy w spółce komandytowej, ewentualne inne zainteresowane w przyszłości strony oraz korzyść dla stron trzecich⁽¹⁶⁾.

Zastrzyk kapitału i udział skarbu państwa w spółce komandytowej

- (34) W przygotowywaniu modeli planu operacyjnego dla spółki komandytowej zastosowano konserwatywne podejście w planowaniu. Pierwszy model został sporządzony na podstawie planowania na okres 10 lat, drugi na okres 15 lat. Opierając się na obliczeniach w planie operacyjnym oraz zidentyfikowanym ryzyku finansowym, wybrano okres inwestycji obejmujący 15 lat.
- (35) Plan operacyjny zakłada stopniowe zakupywanie terenów o średniej powierzchni 140 hektarów. Według założeń w ciągu pierwszych trzech lat żadne grunty nie zostaną sprzedane. Aby zagwarantować bezpieczeństwo inwestycji, w tym okresie działalność spółki skupiać się będzie wyłącznie na zakupie i dzierżawie gruntów (w ramach zabezpieczenia; zagwarantowane są minimalne powierzchnie dostępnych gruntów). Po tych pierwszych latach próg rocznej sprzedaży wyniesie 50 hektarów. Wymagane minimalne środki własne wynoszą 27 mln EUR. Aby ograniczyć ryzyko, kapitał własny ustalono nieco powyżej tego minimum. Dokonano tego jednak za pomocą pożyczek podporządkowanych, a nie poprzez bezpośredni wkład kapitałowy. Zgodnie z udostępnionymi obliczeniami bieżąca wartość inwestycji netto przedstawia się pozytywnie.
- (36) Ponadto konieczne wydaje się zapewnienie przedsiębiorstwu możliwie największej elastyczności oraz podejścia opartego na pojedynczych projektach, pozwalającego na dostosowanie się do cykli gospodarczych. W planie

operacyjnym mowa jest o zwrocie z inwestycji w wysokości 17,13 % w skali rocznej. Uwzględniając ryzyko rynku, zwrot z inwestycji określono ostatecznie na 15 % w skali rocznej w odniesieniu do okresu inwestycyjnego wynoszącego 15 lat.

- (37) W sprawie T-296/97 (*Alitalia v. Komisja*)⁽¹⁷⁾ uznano, że zachowanie prywatnego inwestora działającego w normalnych warunkach gospodarki rynkowej uwarunkowane jest perspektywą zysków.
- (38) W wyroku w sprawie T-228/99 (*Westdeutsche Landesbank v. Komisja*)⁽¹⁸⁾ Sąd Pierwszej Instancji orzekł, że średnia wysokość zwrotu z inwestycji nie może automatycznie rozstrzygać o istnieniu i wielkości pomocy państwa. Stosowanie średniej stopy zwrotu odpowiada założeniu, że dobrze poinformowany prywatny inwestor, tzn. inwestor, który dąży do uzyskania maksymalnych zysków, lecz nie chce ponosić ryzyka większego niż inni uczestnicy rynku, z zasady wymagałby przy obliczaniu oczekiwanych zysków minimalnego zwrotu z inwestycji co najmniej równego średniej stopie zwrotu w danym sektorze. W wyroku w sprawie C-305/89 (*Włochy v. Komisja*)⁽¹⁹⁾ Trybunał uznał, że zachowanie prywatnego inwestora, służące za punkt odniesienia dla oceny działań inwestora publicznego realizującego cele polityki gospodarczej, niekoniecznie odzwierciedla zachowanie zwykłego inwestora inwestującego swój kapitał z myślą o uzyskaniu zysku w dłuższej lub krótszej perspektywie, powinno natomiast być porównywane do zachowania prywatnego holdingu lub grupy prywatnych przedsiębiorstw realizujących cele polityki strukturalnej i dążących do uzyskania długoterminowego zysku.
- (39) Biorąc pod uwagę, że skarb państwa uczestniczy w spółce komandytowej, państwo – jako właściciel (części) kapitału zakładowego – odpowiada za zobowiązania spółki tylko do wysokości wartości likwidacyjnej aktywów. W ten sposób ryzyko finansowe inwestycji, w której uczestniczy skarb państwa, zostałyby ograniczone.
- (40) Plan operacyjny został dokładnie przemyślany i oparty jest na umiarkowanych prognozach. Punktem wyjścia zarówno dla spółki komandytowej, jak i spółki SGN, jest długoterminowa koncepcja opierająca się na modelu umiarkowanego wzrostu. Ryzyko finansowe wynikające z cykli gospodarczych zostaje w ten sposób wykluczone, tak aby zwiększyć szanse uzyskania zwrotu z inwestycji oraz jego wysokość. Plan zawiera cele polityczne, dane dotyczące oczekiwanego zwrotu oraz obliczenia dotyczące ryzyka finansowego. Uwzględniając wnioski ze studium wykonalności sporządzonego przez Deloitte & Touche, można uznać ten projekt za wykonalny. Nieufność sektora prywatnego co do finansowania początkowej fazy projektu wynikała z ograniczonej wiedzy na temat restrukturyzacji przestrzennej oraz ze specyfiki rynków rolnych i ogrodnich.

⁽¹⁴⁾ Komunikat Komisji – Stosowanie art. 92 i 93 Traktatu WE oraz art. 5 dyrektywy 80/723/EWG w odniesieniu do przedsiębiorstw publicznych w sektorze wytwórczym (Dz.U. C 307 z 13.11.1993, s. 3).

⁽¹⁵⁾ Zob. komunikat z 1993 r.

⁽¹⁶⁾ Zainteresowane strony to strony, od których zakupywane są grunty lub nieruchomości, które nimi zarządzają lub je kupują.

⁽¹⁷⁾ Sprawa T-296/97, *Alitalia v. Komisja*, Rec. 2000, s. II-3871, par. 84.

⁽¹⁸⁾ Sprawa T-228/99, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale v. Komisja*, Rec. 2003, s. II-435, w szczególności pkt 251 i 255.

⁽¹⁹⁾ Sprawa C-305/89, *Włochy v. Komisja*, Rec. 1991, s. I-1603.

- (41) Zastrzyki kapitałowe wynikały w tym przypadku z rozsądnych oczekiwań w zakresie zwrotu z inwestycji w perspektywie średnio- i długoterminowej. Poszczególne strony oczekiwały zwrotu z inwestycji w wysokości 15 % w skali rocznej przez okres 15 lat. Taka stopa zwrotu zgodna jest ze średnią stopą zwrotu w przedmiotowym sektorze⁽²⁰⁾. Inwestorzy zastosowali te same kryteria co inne wnoszące kapitał podmioty działające w normalnych warunkach rynkowych.
- (42) Komisja nie widzi powodu, dla którego inwestor działający w normalnych warunkach rynkowych nie miałby zainwestować swojego kapitału, skoro można oczekiwać, że te początkowe inwestycje pozwolą przedsiębiorstwu uzyskać rentowność.
- (43) Na tej podstawie można stwierdzić, że wnosząc kapitał zakładowy w wysokości 15 123 000 EUR, władze Królestwa Niderlandów nie przyznały spółce SGN żadnej korzyści i zachowały się jak prywatny inwestor i wierzyciel działający w warunkach rynkowych.

Korzyść dla SGN, innych współników spółki komandytowej i innych ewentualnych zainteresowanych w przyszłości stron

- (44) Z udostępnionych przez władze Królestwa Niderlandów informacji wynika, że zakup i odsprzedaż gruntów i przedsiębiorstw oraz zarządzanie nimi odbywały się z uwzględnieniem cen rynkowych. Decyzja o objęciu udziałów w spółce wynikała z koniecznej elastyczności tego przedsięwzięcia oraz z możliwości rozwijania działalności poprzez realizowanie indywidualnych projektów. Dzięki temu opartemu podejściu inwestorzy prywatni mogą uczestniczyć w poszczególnych projektach, co obniża ryzyko finansowe i stanowi gwarancję uzyskania zwrotu z początkowych inwestycji⁽²¹⁾. W przepisach ustanawiających spółkę komandytową oraz spółkę SGN zapewniono, że pozycja rynkowa spółki komandytowej, jak również występującej w jej imieniu spółki SGN, nie będzie się różniła od pozycji rynkowej innych inwestorów oraz że spółki te podejmują wyłącznie działalność, o jakiej mowa powyżej (z której wykluczono inwestycje w rozwój danych obszarów). Ponadto w określaniu ceny rynkowej gruntów i nieruchomości, których zakupem zainteresowana jest spółka komandytowa, a w jej imieniu, spółka SGN, biorą udział niezależni rzeczoznawcy zaangażowani przez strony: sprzedającą oraz kupującą. Jako aktywny współnik spółki komandytowej spółka SGN ponosi odpowiedzialność za wszelkie jej niedociągnięcia.
- (45) Zgodnie z dostarczonymi przez władze Królestwa Niderlandów danymi tylko kapitał zakładowy pochodził ze środków publicznych; spółce komandytowej ani będącej

w niej aktywnym współnikiem spółce SGN nie przyznano żadnej innej pomocy, ani innych środków publicznych.

- (46) Biorąc pod uwagę, że spółka komandytowa musi wypłacać swoim inwestorom normalną stopę zwrotu, nie ma szczególnej ani uprzywilejowanej pozycji na rynku i wykonuje swoją działalność w oparciu o niezależnie ustalone ceny rynkowe, Komisja nie jest w stanie stwierdzić istnienia przewagi konkurencyjnej, której spółka komandytowa nie mogłaby uzyskać w normalnych warunkach rynkowych. Komisja jest zdania, że ani sama spółka komandytowa, ani jej współnicy (LTO-Nederland) czy też ewentualne zainteresowane w przyszłości strony nie uzyskały korzyści.

Korzyść dla stron trzecich

- (47) Z udostępnionych przez władze Królestwa Niderlandów informacji wynika, że zakup i odsprzedaż gruntów i szklarni oraz zarządzanie nimi odbywają się z uwzględnieniem cen rynkowych. W odniesieniu do zakupionych przez spółkę komandytową gruntów i nieruchomości zastosowanie ma cena rynkowa gruntów i nieruchomości, określona z pomocą niezależnych rzeczoznawców zaangażowanych przez poszczególne strony.
- (48) W przepisach ustanawiających spółkę komandytową oraz będącą w niej aktywnym współnikiem spółkę SGN zapewniono, że spółki te nie podejmują żadnej innej działalności i że spółka komandytowa dąży do uzyskania maksymalnych zysków. Przyznanie korzyści określonym stronom trzecim jest sprzeczne z celem ustanowienia spółki komandytowej, o którym mowa w przepisach ją ustanawiających. Możliwość podejmowania przez spółkę komandytową działalności w zakresie zakupu, sprzedaży i zarządzania po cenach różnych od cen rynkowych została wykluczona, przez co zagwarantowano, że przedsiębiorstwom w trudnej sytuacji nie będzie przyznawana żadna pomoc.
- (49) W celu ustalenia ceny gruntów zatrudniani są certyfikowani rzeczoznawcy. Poprzez korzystanie z tej usługi oraz innych usług zapewniono zgodność z przepisami dyrektywy 2004/18/WE.
- (50) Zgodnie z informacjami dostarczonymi przez władze Królestwa Niderlandów spółka komandytowa oraz występująca w jej imieniu spółka SGN odnosi się do swych klientów (osób, od których zakupywane są grunty lub nieruchomości, które nimi zarządzają lub je kupują) tak jak każdy inny uczestnik rynku. Wynika stąd, że trzecie strony związane z działalnością spółki komandytowej lub będącej w niej aktywnym współnikiem spółki SGN nie uzyskują żadnej korzyści, a przez to żadnej formy pomocy.

V. WNIOSEK

- (51) Na podstawie powyższego wątpliwości, które skłoniły Komisję do wszczęcia postępowania i sformułowania tymczasowych wniosków zawartych w decyzji o wszczęciu postępowania, zostały rozwiązane.

⁽²⁰⁾ Inwestycje w grunty; poszczególni inwestorzy prywatni (NBM Amstelland, Arcadis, Grontmij, Groenfonds, ING, Fortis, Nationale Investerings Bank, Locatie Ontwikkelingsbedrijf, ABN AMRO, Rabobank), którym zaproponowano udział w projekcie, oświadczyli, że inwestycje w grunty dokonuje się najczęściej w perspektywie średnioterminowej (10 do 20 lat) i że, w porównaniu z (mniej lub bardziej) podobnymi inwestycjami w grunty, inwestorzy powinni uzyskać zysk w wysokości 15 %.

⁽²¹⁾ Te prywatne inwestycje będą realizowane w odniesieniu do poszczególnych projektów i poszczególnych ich etapów.

(52) Komisja stwierdza zatem, że udział władz Królestwa Niderlandów w spółce komandytowej i spółce SGN w formie wkładu kapitału i pożyczek podporządkowanych spełnia test prywatnego inwestora działającego w normalnych warunkach gospodarki rynkowej i, w związku z tym, nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Udział władz Królestwa Niderlandów w spółce komandytowej mający na celu wsparcie i ułatwienie restrukturyzacji sektora ogrodnictwa, wynoszący 15 123 000 EUR w kapitale i formie

pożyczek podporządkowanych, nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Niderlandów.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 maja 2008 r.

W imieniu Komisji
Mariann FISCHER BOEL
Członek Komisji